

„FIATAL KOROMBAN NEM TUDTAM MIT KEZDENI A RAJONGÁSSAL, A SZTÁRNAK SZÓLÓ TISZTELETTEL”

Sárból és napsugárból gyúrt ember

Husztí Péter nem csupán a színpadon bizonyította érzékenységét. Több könyv után megjelent a legújabb, amelyben a színész-író megemlékezik a legendás pályatársakról, akiknek hatalmas alakításainak állandó kísérője volt a humor is. Pont olyanok voltak, mint mi mindannyian, „sárból és napsugárból” gyúrt emberek. Pozsgai János „Maszk nélkül” beszélgetett a Kossuth- és Jászai-díjas, érdemes művésszel új könyvéről, a hivatásról, a szerencse szerepéről egy-egy pálya alakulásában.

„A feleségem Piros Ildikó. Hiszem, hogy közös élet-pályánk alatt valami különleges dolgot oldottunk meg. A család, a gyerekek mindkettőnknek a legfontosabbak az életében. Egy biztos, hogy mi az otthonunkban nem voltunk színész házaspár. Nálunk nem játszódtak a »Ne takarj, Sárközi!«-féle legendás jelenetek.”

Husztí Péter szerint az ember lényege visszatükröződik a katedrán, a művészetben, a mindennapokban.

Husztí Péter nem csupán a színpadon bizonyította érzékenységét. Több könyv után megjelent a legújabb, amelyben a színész-író megemlékezik a legendás pályatársakról, akiknek hatalmas alakításainak állandó kísérelője volt a humor is. Pont olyanok voltak, mint mi mindannyian, „sárból és napsugárból” gyúrt emberek. **Pozsgai János** „Maszk nélkül” beszélgetett a Kossuth- és Jászai-díjas, érdemes művésszel új könyvéről, a hivatásról, a szerencse szerepéről egy-egy pálya alakulásában.

Tanár úr, maszk nélkül

Husztí Péter egészen fiatalon a magyar színjátszás jelentős alakjává vált színpadi és filmbéli szerepeivel. Elméleti és gyakorlati tapasztalatait harmincéves kora óta adja át a Színház- és Filmművészeti Egyetemen, melynek nyolc évig rektora is volt, jelenleg pedig főtanszakvezetőként adja át tudását Thalia leendő papjainak és papnőinek.

„Amíg úgy megyek be az osztályterembe vagy a próbatérembe, hogy nem kell felvennem a tanár, a professzor vagy a rektor szerepét, hanem – vágyaim szerint – ugyanolyan maradok, mint máskor, addig nincs probléma!

Ember vagyok én is, »sárból, napsugárból«. Mondok én is jókat is, rosszakat is. A hallgatók ezt el tudják dönteni. Úgy érzem, bíznak bennem a növendékeim és ez nagyon jó érzés.

A feleségem *Piros Ildikó*. Hiszem, hogy közös életpályánk alatt valami különleges dolgot oldottunk meg. A család, a gyerekek mindkettőnknek a legfontosabbak az életében. Egy biztos, hogy mi az otthonunkban nem voltunk színész házaspár. Nálunk

nem játszódtak a »Ne takarj, Sárközl!«-féle legendás jelenetek. Ott-hon soha nem beszélünk a szerepekről, még akkor sem, ha együtt játszottuk Hamletet és Opheliát vagy Iagót és Desdemónát.

Ez segíthetett át bennünket ezen az idegeket is megvisező pályán.

Az egyetemen az egyik végzős osztálynak Csehov-egyfelvonásosokat rendezek, amit nagy élvezettel csinálók. A Madách Színház stúdiójában pedig Arthur Miller *Édes fiaim* című drámájában játszom, ami nagyon nehéz és kemény feladat, de nagyon örülök, hogy egy erkölcsi és nagyon mélyen emberi témát fessegető darabban játszom.

Hiszem, hogy a színház segítő szerepe nem szűnik meg. Még mindig segítséget adhat ahhoz, hogy az emberek eligazodjanak a világban. Segíthet megismerni önmagunkat, egymást, hogy milyen emberek vagyunk.” Új könyvéből is visszaköszönnek ezen gondolatok.

Legendás játszótársak

Mindegy, hogy jó szerep vagy rossz szerep, intrikus vagy hős a megformált személy, ami igazán fontos, az az ember. Ez izgatta a játszótársaiban is és a főiskolai növendékeiben is Husztí Pétert. Az orvos, a tanár, a pap, a munkás, az író mind-mind felfedezésre váró karakter. Az ember lényege visszatükröződik mindenben: a katedrán,

a művészetben, a mindennapokban.

„Olyan dolgokat szerettem volna megírni az új könyvemben, amik velem is kapcsolatosak, de olyanokat is, amiket csak én láttam a kollégáimtól vagy egy szerepben éltem meg. Minden sorban magamról is elárulok olyan dolgokat, amiket tudatosan nem is mertem volna elmondani. Ezek a gondolatok rólam is mesélnek, még akkor is, ha a történetek másokat mutatnak be. Nagyon szerencsés vagyok, mert egy színpadon játszhattam a magyar színjátszás óriásaival, akik az életemnek a részeivé váltak és én is az ő életük része lehettem. Egy színész életében fon-

tos kérdés, hogy mi a szerencse. Egészen biztos vagyok benne, hogy ehhez nincs köze a pénznek, a sikernek, a csillogásnak. Köze van viszont a játszótársaknak, akik között megemlíteném Madáchot, Csehovot, Gorkijt, Edmond Rostand-t és mindenekelőtt a William Shakespeare nevű nagyszerű alakot. A művész szerencséjéhez hozzátartozik, hogy az ember milyen színházba kerül és kik lesznek – rendezők, színészek – a valóságos társai. Isten igazi ajándéka, hogy velük játszhatam, de ami még ennél is fontosabb, hogy ők is befogadtak, elfogadtak és megszerettek engem. Soha el nem feledhető élmény volt Bessenyei Ferenc, Márkus László, Feleki Kamill, Tolnay Klári, Mensáros László és Pécsi Sándor partnerének lenni. Az életük részévé válhattam és ez óriási adománya az életnek."

Husztai Péter számára a legfontosabb emberi értékek között az első a hitelesség. Fontos, hogy mindenki az legyen, aki. „Gyűlölöm a cinizmust és a linkséget, bár ez bizonyos dolgokkal együtt jár. Az őszinteség lehetővé teszi, hogy az ember kiadhatja magából a dűhejt, indulatait."

Husztai a jó kedélyt, a humort alapkérdésként kezeli. Ez beletartozik a harmóniába és egymás megbecsülésébe. Réműletes jel, amikor az emberek elveszítik a humorérzéküket.

„Magamat és a környezetemet is

figyelmeztetem, hogy vigyázzunk, ha elveszítettük a humorunkat, mert ez nemcsak az egyes emberre jelent veszélyt, hanem a társadalmakra is. Nagyon fontos az önironia is. Hogy le mertem írni a történeteket a könyvemben, úgy érzem, nekem ehhez jogom volt, mert részben én is szereplője vagyok ezeknek a sztoriknak, másrészt pedig megosztottam a többi érintettel is ezeket, amíg megtehettem."

Ünnep, avagy kulcs a szerepekhez

Minden alakítás sikere azon múlik, hogy a színész megtalálja-e a kulcsot a szerephez, ki tudja-e nyitni, a magáénak érzi-e.

Ha egy színész rálelt a szerep nyitjára, az már az övé testestől-lelkestől. Ez a színészet ritka, boldog ünnepei közé tartozik.

„Amikor szerepre készültem, nagyon sok áldozatot hoztam, de úgy, hogy az mégse tűnjön annak. Apró dolgok ezek. Soha nem vállaltam szinkront vagy más, kisebb dolgokat, amelyek megosztották volna a figyelmemet. Sok-sok évet adtam oda a színháznak, ugyanakkor sok-sok gyönyörűséget kaptam cserébe. Egy-egy klasszikus szerep megformálása a néző számára egyszerűnek tűnhet, pedig a látszólagos egyszerűségével szemben nagyon sokrétű, bonyolult,

igazi kemény munka, mely nagyon sok apró elemből tevődik össze. Ha ez hitelesen és maradéktalanul sikerül, az igazi ünnep számomra."

Az ismert művész életét más ünnepek is gazdagították. Idén kerek évfordulókat is ünnepelhetett. Betöltötte a hatvanadik születésnapját, negyven éve van a színészpályán és harminc éve tanít a Színház- és Film-művészeti Egyetemen.

„Annak örülök ezeken a számomra is megfoghatatlan ünnepeken, hogy a könyvemben összefoglalhattam emlékeimet és ezeket egy műsor keretében a nagyérdemű elé tárhattam. Jól eső érzéssel tölt el az a tény, hogy ezzel örömet adhatok a nézőimnek. Hamisítatlan időutazások ezek az előadások, amelyeken megidézhetem a magyar színjátszás nagyjait. Igazi színészi és emberi mivoltukat bemutatva. Ezért is választottam a könyvem és előadásom címéül is a madáchi gondolatot az emberről, ki »sárból, nap-sugárból« gyúratott össze.

Fontos volt számomra, hogy ezzel a könyvvel és előadással tisztelegjek a régi színészóriások előtt. Örültem annak, ahogy a színházam ünnepelt a hatvanadik születésnapomon. Fiatal koromban nem tudtam mit kezdeni a rajongással, a sztárnak szóló tisztelettel. Most azonban az ezeket felváltó szeretetnek nagyon örülök és nagyon élvezem."